Nr. 3. Brasiovu, 9. Ianuariu 1852.

Gazeta Transilvaniei.

Gazeta esse de dóe ori adecă: Mercurea si Sâmbăta. Fóica odată pe septemână, adecă: Sâmbăta. Pretiul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumătate annu 5 f.; ear pentru terri străine 7 f. pe unu sem. si pe annul intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tóte postele imperatesci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitu" se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacă.

Officiose.

Nr. 19. M. C G. 1852.

După descoperirea 'naltului ministeriu internu din 1. a l. c. nr. 6672, Maiestatea Sa imperatul cu prea nalta resoluțiune din 28. Dec. a. tr. Sa induratu a determina ca, in insciințierile prea naltelorŭ hotârîrĭ imperâtescĭ precum și intr'altele publicațiunĭ și acte publice ale diregătorielorŭ, fără deosebire, dacă privescŭ acelle la intreaga imperăția seau numai la terrĭ de coronă singuratice, in locul cuvintelorŭ: „Maiestatea Sa cesaro-regiă" „Se. Kais. Königl. Majestät" se se intrebue espressiunea: „Maiestatea Sa cesaro-regiă apostolică" Seine kaiserliche königliche apostolische Majestät."

Ce se dă prin aceasta in publicare generale.

Sibiiu, 8. Ianuariu 1852.

C. r. gubernator civile și militare in Transsilvania, locotenente mareșallŭ câmpestru și commandante al corpuluĭ 12 de armată

CAROLŬ PRINCIPE de SCHVARZENBERG.

O privire politică.

Ultima lună a annuluĭ trecutŭ, după cum scimŭ, s'aŭ încheiatŭ cu dóe eveniminte de cea maĭ mare insemnătate: cu resturnâtura de statŭ in Francia și cu resturnarea luĭ Palmerston in Anglia. Amîndoe aceste eveniminte strînsŭ legate intre sene aŭ frântŭ cea din urmă proptea a revoluțiuneĭ, a întărit conservatismul și a risipitŭ frica de plane amenințătórie preste lume in curgătoriul annŭ. Cum am maĭ disŭ, bărbațiĭ ordineĭ n'aŭ a se maĭ teme de demagogia și socialismŭ, Napoleon lea străvitŭ in culcușiŭ; Lordul Palmerston, acestŭ intăritătoriŭ neobositŭ, a trebuitŭ să se dea și ell inlăturĭ din calea voințieĭ atotnivelitóre a puterilorŭ continentale. Pacea dar nu se va turbura din partea anarchistilorŭ. Situațiunea presinte a Europeĭ e de natură incătŭ naivele prochiămățiunĭ a le comitetuluĭ centrale din London și alte demustrațiunĭ de ale emigrațilorŭ nu maĭ potŭ avea nicĭ o influințiă de consecuinție a supra eĭ.

Dar diplomația pururea circuspectă a conceputŭ de altă parte temere. In Francia representanția parlamentară e stearsă, cu aceasta Francia a intratŭ in rindulŭ staturilorŭ unde cabinetul, seŭ maĭ bine capul statuluĭ, representă viața națiuneĭ politică fără legăturĭ. A inceputŭ ad. diplomația Europeĭ a se teme ca nu cumva această imitațiune a cesariatuluĭ luĭ Napoleon, ce se petrece tocmaĭ acumŭ in Francia, să se sfirșiască maĭ apoĭ și cu o repetițiune a resbóielorŭ cesariuluĭ. Și inadeverŭ, dácă considerâmŭ că Lud. Napoleon desgrópă din lumea unchiuseŭ nunumaĭ instituțiunĭ cesârescĭ, ci până și semne esterne, cum este p. e. restabilirea vulturuluĭ pe flamurile regimentelorŭ, și scapă in documente nisce espresiunĭ de bănuială, cum p. e este acestŭ frasŭ curiosŭ, cuprinsŭ in decretul privitoriŭ la noua impărțire a districtelorŭ militare și sunătoriŭ: „A șesea divisiune e cea dela Strassburg, menită prin forma și pusețiunea sa a nu se schimba nicĭ odată, câtă vreme nu se vorŭ schimba granițiele — temerea este escusabile.

Lud. Napoleon, pipăindŭ ingrijirea de care s'a cuprinsŭ diplomația europeană, găsi de cuviințiă a trămite in dilele din urmă pe la curțile străine unŭ circulariŭ cu scopŭ ca să odinéscă deplinŭ pe puterĭ asupra politiceĭ ce va urma dînsul in aforă pe fiitoriŭ. In acestŭ circulariŭ, după ce dice că gubernul luĭ e tare și durabile pentru că acella se intemeadiă pe voința poporuluĭ, că birnind ell in Francia revoluțiunea și cu aceasta nimicindŭ organisațiunea partideĭ resturnătorie din tótă Europa, a făcutŭ mare serviciŭ ordineĭ continentuluĭ, apoĭ adaoge că Europa póte pone tótă increderea intrînsul, că, simțindu-se tare destul, gubernul Franceĭ nu se va abate nicĭ pe fiitoriŭ dela principiele de care acella s'a ținutŭ in cursŭ de 50 anĭ in privința politiceĭ din aforă, că dînsul e tare otărîtŭ a se purta in aforă cu moderațiunea cu care ell se pórtă acum și inleuntrul Francieĭ.

Dacă prin acestŭ circulariŭ se va fi odichnitŭ și până incătŭ diplomatia, nu putemŭ sci; scimŭ însă de securŭ, că dînsa se pregătesce a nu fi surprinsă nicĭ prin eventualitățile ce s'ar putea ivi din partea acésta. Și a nume încătŭ despre Anglia se vorbesce, că Lordul Rusel, îndată după căderea luĭ Palmerston, ar fi invitatŭ pe puterĭ la unŭ congresŭ universale, in care să se regulădie maĭ multe intrebățiunĭ tăietórie in politica dinaforă, că Rusel cércă cu tótă puterea a schimba politica Angliei urmată de Palmerston façiă câtră puterĭ, cu deosebire câtră vechea sa aliată — Austria, cărea și până acum ia făcutŭ insemnătorie concesiunĭ.

Lugoșiŭ, 29. Dec. Scirea, că dațĭ odată câtŭ de puțin tesstŭ cu litere române, unica nostră onóre și gloriă, ne essaltează fără marginĭ. — Dar, dacă maĭ amânaĭ, nicĭ unŭ prenumerante nu'ți maĭ călca pragul din părțile aceste. — De altă parte se sci că junimea și a depusŭ imprumutatul jurămîntŭ, cumcă ea in viațiă nu va se maĭ scrie cu slove serbescĭ, fără póte cândŭ se arŭ topi aceste și se arŭ străvârsa in străbune romane. — ..vi..

Aradŭ, 8. Ianuariŭ. Noua intreprindere de a da o columnă și cu litere va fi fórte bine primită; câcĭ cugetâmŭ că a sositŭ timpul; de se și maĭ află și câte unŭ ruginitŭ pe aicĭ, dar românu adeveratu și ne mințitŭ nicĭ unul; apoĭ se vor deda cu 'ncetul. ..r.

Din Bucovina Decem. Insciințiarea din fruntea Gazeteĭ, cumcă redacțiunea va da, in favórea inhitorilorŭ de suvenirele remase dela vechiĭ romanĭ, o columnă și cu litere romane, ne face a crede cumcă frațiĭ nostriĭ bucovinenĭ nu se vorŭ maĭ poté escusa, că românesce nu prea sciŭ citi de câtŭ numaĭ cu litere. —

Ce se ține de re'nviérea renumiteĭ nóstre „Bucovina" auzimŭ cumcă nu ar fi pre departe eșirea eĭ. DDniĭ eĭ redactorĭ condusĭ de recunoscutul lorŭ zelŭ patrioticŭ și vóia cea maĭ bună dea spori cu orĭ și ce sacrificie binele nationale despre una; ear despre altă parte vedindŭ cu ne'nvingibile durere, că lipsa acestuĭ diurnalŭ pentru Bucovina și vechiĭ eĭ pământianĭ este in adeverŭ o agonia sfășietóre de orĭ ce inimĭ simțitóre nationale, se vorŭ suppune earăși la storcâtórele de mândua vieții greutațĭ ale redigereĭ multŭ așteptateĭ foĭ. Dea numaĭ Dumnedeŭ! ca intelligința nóstră și maĭ de aprópe a Bucovineĭ se scie și se vrea a da căduta respectare essemplarelorŭ jertfirĭ pentru patria și națiune ale Mecenațilorŭ nostrĭ, și se nu lase din vedere datoria de a sprijini din resputerĭ unŭ organŭ patrioticŭ și nationale, ca se nu devină respundetorĭ inaintea istoricĭ. —

ФОІЛЕТОНЪЛ.

СКОЛАРІЪ.

Din Черкъ Гъргіълъ, 30. Дек. к. в. 1851. Ан маĭ мъцĭ пр. аĭ Газетеĭ de Трансілванія къ плъчере ші къ о маре бъкъріъ ам фост порочіт а четі ан анъ акъм елапсъ, към ан мънтóселе цінътърĭ але Авръдъілъ, ші ан пърціле Сотешъілъ унĭ преоцĭ ансъфлацĭ de спірітъл национал ан колицелецере къ кредінчіонії амплоіацĭ аъ ръдікат школе сътештĭ, конферînd ла ачеea, пекъм ші ла плътіреа дасклілор ансъшĭ ромънĭ сътенĭ, не карії одиніóръ арістокраціа аĭ цінеа инавілĭ, варет спре а пътеа ливъца а четі „Татъл постръ" din карте. — —

Асеменеа сілінце лътръ ръдікареа школелор сътесчĭ ші пела мъцĭ Гъргіълъ с'аъ десвъліт din партеа унор зелошĭ амплоіацĭ, ші а преоцімеĭ; къ тóте къ пънъ акъма німінеа с'аъ афлат, каре съ факъ къпоскъте пъвлікълъ ромънескъ жертфеле, ші остепелеле ачелôр стімацĭ вървацĭ, карії къ сфатъл, ші къ фапта аъ коплъкрат ла ръдікареа, ші organizarea школелор комънале.

Къ оказіънеа візітърілор меле челор офіціóсе лътрепрінсе ла конскріереа контрібъціънеĭ ан съв-черкъріле Бека унгъреаскъ, ші Жавеніца, ам есперіат, ші ам кълес челе маĭ віĭ сперанце despre віторіълъ фелічіторіъ ал націнеĭ ромънe, дакъ „къ пътерĭ унїте", дъпъ сімволъл преалъпалтълъ тінър лъпърат амплоіацĭ ан колицелецере къ попорълъ, ші къ преоцімеа лъкреазъ спре ръдікареа школелор шіініціатіве комънале.

Ан атінселе съвчеркърĭ ан прівінца ръдікъріĭ школелор сътештĭ сънт demne de тóтъ лъвда мерітеле зелосълъ, D. комісаріъ Dimitріе Боер, каре къ о тактікъ ъманъ, ръzimат не преа налтеле граціóсе ordinъцінĭ гъверніале, ешите ан ачест обіект, а адъс не ромънĭ, ші не маґіарії сътенĭ, ка ан фіеште каре комънітате съ'шĭ ръдіче къте о школъ, ан каре съ се креаскъ прăнчії, ші съ лъвеце пънъ ла анъмітъ врътъ, адъпъндъсе къ къпоштінцеле оменіреĭ, ші а порăнчілор Дъмнезеештĭ. Історіа не аратъ, към одиніóръ ферічітъл протопоп Петръ Маіор лъвъца — пекъм ші протопопъл de акъма М. К. къ маре zелъ, ші съргъінцъ лъвацъ не съв мъцĭ Гъргіълъ не търта са чеа съфлетеаскъ: „Къ ромънії пъмаĭ ан скóлъ ші ан вісерікъ лъвъцъnd пот скъна de пентіінцъ, ші пот спера ун віторіъ ферічіт:" Ear акъм D. комісаріъ Боер съв блъnda окъртъіре пъне ан лъкрареа лъвъцътъріле, ші dopинцеле demнілор протопонĭ. —

De асеменеа zелъ, ші імпълсъ divinъ мінкат D. Флоріан Маріан комісаріъ ан съвчеркъл Жавеніцеĭ ан тóте сателе аъ ръдікат школе, dintre каре ан унеле сате дела о 100—200 de прăнчĭ лъвацъ, а кърора лъвъцътъръ, ші ацере талente ал адък не омъ ла мірare, шіл ъмплъ de о песнъсъ бъкъріе. — Мерітеле Domнълъ Маріан (пекъм ші але D. Боер) къштігате ан спацілъ дерегъторіеĭ сале — конферind ла ачеаста ші ръдікареа унъĭ спітал ан Гъргіъ — прін ан. гъвернъ, ші прін търіта ч. р. командъ дістріктъалъ, прін маĭ мъте декрете лъдаторіе спре мъцъмірe пъблікъ сънт рекъноскъте.

Ан съв-черкъл Къртікапълъ ан къ авет бъне сперанце дела поъл комісаріъ Тома Тімоче, каре ан прівінца, ръдікъріĭ школелор

Брашов. „Церъл Бовотезеі“ с'а фъкат де проверъ ди церіле ші съв кліма пóстръ; естіми дисъ ачелаш пъ се адевері нічі декът, пентръкъ кат дела анъл поъ ромънеск ші пъпъ ла 6 Іанъріъ дикóче фрігъл се domолі атът де мълт, дикът зъпада (пéоа) дичепъ а се топі. — Ѣмблареа тімпълві сеаъ ші алте дипрецівъріі фъкъръ, ка пе кънд маі ди лъптръ ди Трансілванія ші маі въртос пела Сібіїъ domнеште о скъмпете мълт съпъръторе прекъм дисетпасерът ші алтъдатъ, не ла noі прецъріле бъкателор кăт ші але віктъалелор преste тот ди лок съ се сміе прекăт ера театъ, дикъ маі скъзъръ пъціпел. Віпері ди $^{3}/_{16}$ Іан. грăъл чел маі фрумос се пътеа кăмпъра гълеата кă 12 ф. 30 кр., кънд din контръ ла Сібіїъ се ціне тот ла 15 ф. в. (18 дóзечері), съкара кă 6 ф. еар ла Сібіїъ кă 8. в.; овъсъл кă 2 ф. 12 кр., ла Сібіїъ кă 6 ф. в.; картофіі кă 2 ф. 12, ла Сібіїъ кă 8 ф. гълеата.

Котерчіъл піацеі пóстре пъпъ ди сърбъторі терцеа біне; маі въртос продъкте с'аъ трасă мълте din церіле ромънешті; довадă съ фіе ла ачеаста протоколеле вътілор, din каре се кънóште кă сінгура ватъ а віпъріло тъіеа преste 40 міі ф. т. к.; еар дела челелалте продъкте сокотіте тóте дитр'о сътъ се плътіръ сте de міі ф. ватъ. Маі въртос негъцеторіі поштріі факă ъп котерчіъ актів, ші дитіпс, прекăт есте къноскăт din веакърі; пътаі кăт ші дитіпс, прекăт есте къноскăт din веакърі; пътаі с'аъ обсерват, аъ съ'ші пъпъ ла лок ші пагъбе греле; апоі аціо дитіте преа мълт din къштігă. Маі есте ші ъп алт ръă, кă кат de ъп ан дикóче негъцеторілор ле біне фóрте греă а маі кредіта пе месеріеші, din прічінъ кă мълці din ачештіа преа дипі факă бреква тóкă, дикът біар ші ъніі жъдікъторі афлă ла маі мълте окасіоні, кă есте мълт маі кă сфат а da пътаі пе бані пътъраці. — Ка de 2 септъмъні дикóче котерчіъл маі фаче ші пъвсе. Кă лъпа de o кăтдатă се фаче пъціп, чі ди вара трекăтă се спълă мълтă пентръ піацеле de сос, маі въртос пентръ Віена, унде лъпа фіпă de Трансілванія се вындă пела анъл поъ 75 пъпъ ла 80 ф. т. к. тажа. — Аічі ла Брашов прецъріле лъпеі неспъларе се свіръ ди кътва. Цігаіа кăрать стă дитре 72 ші 75 ф. вв.; Стăлтăра ла 75 ф. 12 кр.; Стогоша албă 74 ф. 30 кр.; Съіна (сăра) 58 ф. 40 кр.; Църкана албă 45 ф. 37 кр., съіна 40 ф. — Міцеле de мъите 154 ф.; міцеле de пресă 110 ф. тот ди вв. Прецъріле алтор продъкте дела о', кăт брынзъ, кашкавале, лапте акре (пъпъ ди 20 міі штеандăрі преste анă), піеі ш. а. се вор статорі маі біне дăпă че ди зілеле ачестеа вор дичене а се ре'нтóрче економіі de oі (съчеленіі, рошиовеніі, брыненіі ш. а.) дела іерархіъл оілор din церіле ромънешті.

Нотаціа, карса маі паіте ера ъп артікъл фóрте кăутат пела Брашов, тажа мерце кă 25 ф. вв.

Сеă біне маі мълт, дисъ тот сăс ди прецă; сеăл прóспет кă 45 — 47 ½ ф. чел ескат кă 63 — 64 ф. тажа. — Чеара съ плътеште дела 270 пъпъ ла 275 ф. Вадра de міере (8 кăне сеă 27 пъціі) кăте 14 ф. — — Пеіле de боă пъркеа пъпъ ла 70 ф. (ди Сібіїъ 85 ф. чел маі бъне), de вакă пъркеа 36 ф. — Віцеле кă кóрпе еар дичеп а се скъмпі, дикăт се паре кă еар вом тъпка карне маі скъмпă. Пъркеа de боі бъні пъпъ ла 275 ф., de міжлок 210 ф.; маі прошті 155 ф.; о вакă бъпă 75 ф. маі de міжлок 54 ф., маі de кóдă 35 ф.

Есте сперанцă, кă тречереа преste кріса din Франца ші дитпъчвіреа de астă dată а Европеі дитреці ва da ші котерчіъліві ъп свор поă. Атъта се штіе din ісвóръ кă тотăл сінгре, кă фаврічеле францозешті de o лъпă дикóче мăрі грăъдіте кă комісіъні de але негъціторілор прекăт сăнт грăъдіте кă комісіъні de але негъціторілор прекăт сăнт грăъдіте кă комісіъні de але негъціторілор прекăт сăнт

съ і се ре'пторкъ контрібуціа беллікъ. че сві ла 100,000 ф. пъ і се ѧмплині, фіindкъ, dвпъ свпетвл рескріптвлві пвтаі Маі. Са dечіде асвпра асеменелор касврі, ші афаръ de ачеаста четатеа Деж прін посіціа че а обсерват свпт тімпвл revoлвціване а ші мерітат о астфел de педеапсъ. Четатеа се отъръ а'ші ѧпаінта черереа ла персона Маі. Сале, ші тот de одатъ а чере ка съ се ordineze о комісіване чер четътóре кареа съ се конвінгъ, кът de netemeінікъ а фост пъра лор. — Dакъ пріма парте а счірей ачештіа е адевъратъ: атвнчі dopіріле ротъніло ѧп пвоктвл ачеста кв атът маі вертос се вор респекта, ѧп dатъ че вор фі de кътръ Серенітатеа Са Прінчіпеле Гвверпъторів квпосквте ші афлате de бъне. —

— Ѧпалтвлві міністерів de інструкціване пвблікъ і се dede вп пвмер таре de есемпларе інтреці din апалеле Bieneze de літературъ свв dіспвсъціване, din ачестеа се вор ѧм пъртъші аквм бібліотечеле пвбліче, преквм ші інстітвтеле сколаре маі інсемнате. Dвпъ квм се штіе, апалеле ачесте квпрінd ѧпсчіінцърі крітіче despre челе маі ѧпсемнате продвкте літераре інтране ші естране, ші пвн пе чітітор ѧп старе de аші форма о жвdікатъ despre прецвл лор теріторів; преквм ші рецістрв квпрінсвлві, фіind кв вп такт крітік цъсвт, ѧдакъ поѣеле скрвтатіне ес тот ѧп фрвнте, адвче о таре ѧпdъмъпаре.

— Ѧп маі мвлте локврі, вnde ераў съ се ціпъ шедінце de жврі, ѧп вртма авізъріі маі ѧпалте фвръ опріте ші атъпате.

— D. міністрв-преседінте л. т. к. прінчіпе Фелікс de Шварценберт, D. преседінте ал сватвлві імперіал Карол Фрідерік боро̂н de Ківвек прімірь віар din мъна Маі. Сале тареа крвче а ordінвлві С. Стефан, ші D. міністрв de інтерне Dр. Александрв Бак тареа крвче а ordінвлві Леополдіо, пе лъпгъ ертареа таксеі.

— Конферінцеле пентрв вніреа вътілор Австріеі кв але Германіеі каре се deскісеръ ѧп зілеле треквте de кътръ прінчіпеле міністрв Фелікс Шварценберг ші ла каре іаў парте маі тóте кабінетеле Германіеі прін репресентанціі лор, лварь вп вврс преа фаворабілў. Се credе кв пвтвріле ѧнвоіелеі сеаў конвенціване вор фі ачестеа: Се ва ѧнкеіеа вп трактат de комерчів ѧнтре Австріа ші Германіа, каре се ва ѧнфіінца пвтаі ла 1. Іан. 1854 ші de о камdатъ ва авea търіъ пвтаі пе чінчі анї. Атвеле вътці вор десфіінца тóте вътіле de transito; імпортареа ші еспортареа продвктелор de кътп (бвкателор) ші а матеріілор крвde ва фі ліберъ, еар пентрв manвфъптврі ші фабрікате се ва мікшора вата кв кътева процente. Ѧп а чест рвстімп de чінчі анї съ се факъ сокотеалъ (калквлў), кат че venіт ар da вътіле вмъndврор ачестор цері марі, апоі dвпе ресвлтатвл че с'ар арвта съ се ѧмпарцъ dela чінчі анї вainте кътігвл вътілор ѧнтре статвріле Германіеі ші ѧнтре Австріа. Тот одатъ съ се штеаргъ ші осевіреа monedелор, тъсерелор ші а квмпенелор, адекъ: Германіа ші Австріа съ аівъ пвтаі вп фелів de monedъ, о тъсеръ, о квмпънъ. Есте кв тотвл de прісос а маі ѧпсемна аічі, кв асеменеа трактат de комерчів ші вніване de въті ар траце ѧп тот фелівл de рапортврі комерчіале ші індвстріале челе маі непревъзвте вртврі. —

— Аціо ѧнчепў еар а мерце ѧп свс. Ѧп 21. Іан. арціпвл ста ла 25, еар авръл ла 31. —

Прага. Ѧп ачеастъ кънітал а монархіеі с'аў ѧнтъмлат пе а. тр. 1851, ла 7960 арестъріde тот фелівл. О свпъръторе статістікъ ачеаста, din каре се пóте жвdіка стареа моралітъціі вnеі кънітале. Че е drept, о парте таре din чеі арестаці къзвръ ѧп карсъ ші пвтаі ѧп вртареа вnор тъсвре поліціне квт се zік превентіне, фъръ ка съ фіе фост въdіці de вреo крітъ. — (Oest. Corr.)

— Штіріле despre сетъпътвреле de тóмнъ cosite din тóте пърціле монархіеі пъ преа свпт плъкте. Лінса пінсорії се сімте фóрте таре, din кавсъ къ сетъпътвреле ремасеръ неакоперіте. —

Chronică străină.

Франца. Паріс, 10. Іан. Діетре метврії фостеі адвнацъ націонале с'аў жвdікат а фі deпвртаці ка кріміналіі ла Африка: Діефрес, Грепнó, Матé, Рішар; а фі еспатріаці свв америцане de а фі deпвртаці, кънd ар кълка фъръ ѧнгъdвінцъ пе пътъпт francezeск 67 de ec-deпвтаці, ѧнтре карі се пвтеръ ші В. Хівго, Валентен, Лагранц, Радó, Шеолцер, Дефлó, Madie, Бак, Распаіл, Діепó, Шарраш, Матіо шал. Еар ла 18 еспресентанці лі с'а опріт інтрареа ѧп Франца сімплічітер фъръ америцане кв deпвртъціване, ѧнтре ачестіа с'афлъ: Тіер, Діезверціе-de-Орап, Кретоп, Баz, Ламоріціе, Шапгарніе, Лефлó, Бедó, Ретвса, Ціраrden(?) ші Діепра.

Квт се vede повл гвверпў се сімте ѧп destвл de таре, de а гъсіт de кввіінцъ а елівера пе ачешті ѧнкіші.

Лвкрв, кв ал кърей інфіінцаре се окупъ аштептареа тетвлор есте пова констітвціване. Се ворвіа de секвр къ еа се ва пвбліка ѧп зілеле ачесте. Сетпеле ѧнсъ аратъ къ ва маі трече чева време пъпъ ачеастъ новъ констітвціване ва еші ла лвмінъ. Кв тóте ачесте квпрінсвл еі пв маі е секрет. Констітвціванеа фв ѧнфъцішатъ міністрілор спре desватере, de вnde апоі ва трече ші ла комісіванеа консвататівъ. Лініаментелееі, се спвне, кв ар квста ѧп ачестеа:

Dóe камере, ad.

Вп сенат, каре съ desватъ леціле пропвсе de кътръ консілівл de статв. Ачеста се ва компвне din 80 метврії, din каре жвмътате се вор denъmi de кътръ преседінтеле. Чеалалтъ жвмътате се ва пропвне преседінтелві din партеа статврілор ценерале, каре алецеріле ле вор ѧнтокмі dвпъ óре каре категоріі. Nвмервл сенаторілор се пóте ѧнтвлці пъпъ ла 120.

О адвнацъ леціслатівъ, аі кърейа метврі се вор алеце діреште прін вотвл вніверсал. Спре а пвтеа фі метвръ ал ачестеі леціслатіве се чере ка съ плътеаскъ чінева контрібвціване чел пвцін 1000 франчі пе ан.

Се свпъ кв тот пентрв 100,000 локвторі се ва алеце вп репресентанте, чеа че ар da пвтервл deпвтаціло̂р de 350—400 інші. — Сеанцеле пв вор фі пвбліче. — Ачеастъ леціслатівъ пв ва авea а се окупа кв алтчева dекът пвтаі кв бвцетвл ші кв тъсврі фінанціале.

Dвпъ свпетвл констітвціванеі Л. Наполеон ва лва пвмеле de „Ѧмперъторівл Репвблічеі францезешті.“

(Ѧнсъмнъм ачі къ францезіі ка ші романіі destінг ѧнтре ѧмперъторів ші чесар; ѧп лімба францезеаскъ Em-

---

пре сфъценіа са D. Патріархвл лор de астъзі, кареле мі се паре кв е din старівлассі (ротъніі-векі) далматіні, пре карії ші історіа ші пвмеле ѧї deскопере афі de оріціне ротънъ. —

Маі departe кат venindвле ші лор кътва міпте, кв міпчівніле че вор съ ле адвкъ ѧнаінте, фъръ вре о търтвріе, nimene n'o съ ле креадъ; апоі пре лвмеа ачаста несчіind ѧп каре кот съ dea: пв се рвшінаръ а пвне пре фіівл лві Dвmnezeў търтвріе, zікъnd ла націна 18 кв „пв аў demъndat ка жідовілор, пвтаі жідов; гречілор, пвтаі грек; ротъніло̂р пвтаі ротъп съ предіче“ баг сатъ вреаў Dвmніалор кат пре departe съ не адвкъ а crede; аў кв фіівл лві Dвmnezeў аў demъndat, ка попорелор ачелора, ші къте вп серв съ ле предіче, аў кв тъптвіторівлві ачелвіа пв і аў пъсат німіка de націоналітате. — Deакъ е чеа din тъіў, пв счіў; пóте фі кв врезп предікатор de ачеіа сервесчі, аў лъсат апа demъndъчіване ѧп вре о с. скріптвръ din Карловіц, че поі ѧнкъ пв о авем? Іаръ deакъ есте чеіалалтъ ръdіче ачеі скрівенці маі вine din врекі кънd се четесче с. евангеліе „пв е вine а лвоа пъпеа фіілор ші а о лепъda кънілор.“ Апоі съ счіе Dвmніалор кв аквм нічі ротъніі пв маі казтъ вine,) кънd пресквра саў пъпеа фіілор лор о мъпъпкъ — алціі. —*

(Ва вртма.)

NВМЕЛЕ КЪТОРВА ВІРТВЦІ

кв ѧнвъцътвріле лор.

(Ѧнкеіере.)

10. Кврценіе. — Nв свфері нічі о пекврценіе пре трвпвл тъў, пре вештінтеле тале ші ѧп каса та.

11. Лініштіре. — Nв те лъса съ те тврвврі, нічі de багателе, нічі de ѧнтъмплврі ordінаре ші неапърате.

12. Бтанітате. — Тв есчі om; німік dap din челе че інтересеазъ пе сетеніі тъі пв е стрвін пентрв тіне. Ап. Ло.

*) Адікъ пв маі пот пріві кв окі ввні ші фъръ хотъръ пропвнере, de а мішка тóте, пентрв de а пъстра пъпеа фіілор съі.

Характер. Фрвмвсеца вnеі фетеі плаче мвлт, даръ трече: вп характер ввп, de ші пентрв вnіі плаче поате маі пвцін, даръ рътъне. —

Оцътвл. Късъторіеа есте пентрв амор, ачеea чеі оцътвл пентрв вінў; ел есте о бъвтвръ стъмпъртоаре, пвціп плъквтъ гвствлві, ел се ѧнъкрепте кв тімпвл, ші вкетвл съў чел череск ѧп късъторіе се префаче ѧнтр'вп гвст сълчіў. Лорд-Бірон.

Тоамна.

Копілвл істў мъndрў цвіп de неввні,
Не каре резонвл десў л'аў ѧнкълпат,
Поі ѧп прітъвара вієцеі л'ам кемат:
Амор, іар ѧп тоамнъ о пріетеніе.

D-на Бврdік-Віо.

Квцітвл. Фетеіле че глвмеск кв аморвл, свнт ка копіі че се жоакъ кв квцітвл; еле тот deавна се рънеск.

С. Про.

(Zімврвл.)

pereur, ѧмператорів, пъ е еквівалентъ къ Kaiser ал імпе-
маілор нічі къ Цар ал рашілор; чі Empereur ла дъмнії
семнифікъ чеа че сімнифіка ла romani Imperator, ad. коман-
дате ал оштірілор. Д'ал міпітреле нѣмеескъ се ел кѣм се ва
вѣті, Ѧмператорів саѣ Чесар, деспре къ пѣтереа лві пе
къ фі къ німік маі пецінъ декѣт а Царалві. Nѣміреа de
Empereur пъ е декѣт ко евфемістѣ прекецетат, о вінере
къ міере а пілвлеі ка съ і ia амерѣцієпеа.)

Е ѧтребъцієне нѣмаі, óре діпломація din афаръ ѧп-
воі-се-ва еа къ ѧмплінірea ачестеі дорінце атѣт de віъ а
лві Наполеон? Атѣта се штіъ ші пѣнъ акѣм, кѣткъ вер-
ціле din афаръ ші анѣме Рѣсіа ші Англіа ар фі протестат
ѧпкопітра тітлвлві de ѧмператорів. Еле ѧші разетъ про-
тестъ ла трактателе дела 1815, ал кърор кѣпрінсѣ нічі де-
кѣм пъ с'ар потріві къ ачеастъ репоіре а чесаріатвлві, зі-
кѣнд къ еквілібрвл Европеі се póте ціпеа нѣмаі пъзіндсе
пекълкате ачеле трактате. Д'ачеа мѣлці кавса къ с'а амъ-
пат пѣнъ акѣм ешіреа ла лѣмінъ а нóвеі констітѣціонеі, о вѣд
ѧп ачеастъ пе ѧмпъкаре а діпломеціеі къ прімвл артікол ал кон-
стітѣціонеі, кѣпрінзътор: „къ капвл Франціеі пъ лва тітлъ de
ѧмператорів." Політіка din афаръ а гвв. франц. de акѣм д'ачеа
ші а пъ кѣрвл ѧп петрі ка съ ѧндвлече пе вѣрціле din афаръ
а ѧнгъдві пе Ісд. Наполеон а лва de атѣта орі зіса тітлв.

Еар ѧнкѣт пентрѣ політіка din лѣнтрѣ гвверпвл фран-
цезеск тóтъ пѣтереа 'ші о кончентразъ ѧп а се консолида
ѧп лѣнтрѣ ѧп сенсѣ бонапартістік ші ѧнкъ чел ѧмпера-
торесъ. Спре каре скоп пъ нѣмаі къ кѣрецъ Франца de
вѣрбаці репвблікані, кѣм пе пѣтем ѧнкредінца ші din еці-
лъреа а 81 de ешепресентанці ai стінцеі, чі ачелаш тот
de одатъ штерце ші тóте реміністеріле репвблікане кѣте
с'аѣ фост ѧнтрадес маі кѣ сеатъ дела 1848 ѧнкóче. Асфел,
афаръ de Пантеон, консфінціт кѣм се штіъ прін revoluціеі
леа чеа маре пентрѣ пѣстрареа меторіеі вѣрбацілор челор
марі, каре се рестітві кѣтвлві dвінѣ, апоі статвл чеа ко-
лонеалъ а лібертъці рідікатъ ла 1848, се дѣрітъ; тоці ар-
вори лібертъці, кѣці маі ремасерѣ de секвреа фоствлві по-
ліціарік Іарніе, се тъіарѣ. „Монітóрвл дела 6 Іан. кѣпрінде
о ордінъціене а мінітрвлві челор din лѣнтрѣ кѣтрѣ пре-
фектвл Сенеі, ѧп каре се demѣнъдѣ дела ачеста, ка съ штеарпъ
de прін тóте монументеле ші локвріле пвблічe ворбеле:
„Libertate, Egalitate ші Фрѣцієтате;" асеменеа съ реста-
вілеze пекіле пѣтері че ле авеа страделе ші алте zidiрі пъ-
блічe. Ѧп локвл пѣтерілор ші ал сімволелор репвблікане
се пвъ алтеле монархіче, каре се despрінъ маі кѣ сеатъ
din тітлъ стрълучітвлві чесаріатѣ ал лві Наполеон Бѣнъ
парте. Кѣ ел кѣнът лѣкрвріле ѧп лѣнтрвл Франціеі ар
мерце тóте дѣнъ ін ма ші дорінца діктаторвлві: кѣнд ар
фі дат ла вер ка съ сѣ ante mortem beatus!

Дое се парѣ а пъ лъса пе капвл Франціеі de акѣм а
се лѣкра de плін de еснатіріле сале din лѣнтрѣ: рапортѣ
ріле поліціеі ші класа чеа маі анѣтъ а вергъріеі.

Чел че а чітіт кѣ лѣаре аміпте історіа консвлатвлві
ѧші адѣче аміпте вінор кѣтъ остенеалъ а кѣстат пе Na-
полеон ка съ кѣнтіце пе familіile арістократіче пен-
трѣ рецітвл съв. Ѧп zадар, нічі чеа че а фъкѣт ел пентрѣ
арістократіа, рестаміінд ѧп локвл анархіеі о пѣтере регѣ-
латъ, нічі алте фачері de віне кѣ каре о грътъдеа, п'аѣ
пѣтат а ѧнконоіа черічкоса мѣндріъ а арістокраціілор; а
честа ка нѣмаі къ ста ретраші дела рецітвл лві Наполе-
он, чі ѧнкъ ѧші ші бъгеа жокѣ de кѣчеріторівл Італіеі
ші de стъпъніа поѣеі лві арістократіі de каре се ѧнкон-
ціраcъ. Токмаі ачеаста пате Ісд. Наполеон ѧп адевър, пъ din
партеа арістокраціеі челеі веці, чі din партеа класеі челеі
анѣте а вергъріеі. Бергъріі чеі богаці стаѣ ѧнкъ тот кѣ-
фіцъ; пе ѧнвоіреа лор кѣ стареа пресінтъ а лѣкрѣрілор
'ші о арѣтъ, ретрагъндсе прін сайоеле лор ка мелкъ
ѧп гъоче, ші пъръсіnd сорегеле ші валвріле de еарпъ
сінчвіте а фі ѧнсефлецїте маі кѣ сеатъ de ачеастъ класъ.
Чеа че ліпсеште пе мѣлці de пъіпеа din тóте зілеле.
Ѧп прімінца ачеаста есте предніъ de ѧнсемнат ѧртъторівл
пасаджъ ал „Патреі," органвлві лві Ісд. Наполеон: „Дѣнъ
че с'а тъіат ѧнфлвінца трібвлві ші а Пресеі, зіче нѣмітвл
орган, е, кѣрцъріі, чеаркъ акѣм а фъче опосіціене прін са-
лоне ші, рідікъндсе ѧнкопітра ачелеі мъні каре ia мъітвіт
ші пе каре сі аѣ фост віне кѣнъітато, пѣнъ аколо се ѧп-
тіnd de кѣтезъ а траце ла ѧндоіалъ 'ші періклвл ѧп
каре се аѣлъ: нѣмаі ка съ пъ се кѣнóскъ а фі ка чеа da-
торі мъітвіторівлві лор." — Апоі поліціа кѣ рапортѣріле
сале, ѧп каре с'аратъ нѣмаі ѧнчеркърі de атентате ѧнкон-
тра капвлві Франціеі, адѣк мѣлте incomnii ферічітвлві zi-
леі. Пѣнъ акѣм Ісд. Наполеон ера обічнвіт а фаче пе тóтъ
зіóа плімбаре къларе; дела 2. Дек. Сітваціенеа лві пъ'л
маі ѧнгъдве а'ші фаче обічнвіт, чеа че ia атакат ші пѣнъ
акѣм сънътатеа. Din тóте ачестеа чітіторівл кѣ пътрѣндере
póте перчепе сітваціенеа пресінте а Франціеі.

Америка. Статѣріле ѣніте. Вестіле челе маі нѣве,
сосіте ѧп London пе къі телеграфіче сѣнт дела 17. Дек.
Маніа Кошвтеанъ е ѧп кресчере. Ѧнкопітръ ла чеа че ам
фост зіс ѧп пр. 101 а. т. чітім акѣм, къ пропвнереа de
а се пріімі Кошвт офіціосе, се пріімі ѧп сенат кѣ 33 во-
тѣрі ѧнкопітръ ла 5, ші ѧп каса репресентанціілор кѣ 182
ѧнкопітръ ла 16. — „Nev-York-Herold" дела 17. зіче:
„Конгресвл лѣкреазъ ѧнчет. Ѧп сенатѣ ері се деѣмі ѣн
комітет коннес din треі метрі, ші се ѧнсърчінъ съ пріі-
меескъ пе Кошвт ла сосіреа лві ѧп Вашінгтон, ші съ'л
пофтеескъ а вені ла Вашінгтон. — De ші дела venіреа
лві Кошвт се педе ѧп о парте маре а жѣрналелор амері-
кане креск ѣнда пофтъ а амерікапілор деа 'ші бъга пецін
пасвл ѧп требіле Европеі; тотъші е пецінъ провалітате
ка пѣтереа есекѣтівъ а статѣрілор ѣніте съ се despъртеze
еа дела традіціонала політікъ de неутралітате а са. —

NOѢTЪЦІ DIВERCE

Есчеленція Са Domнвл комите Nadaшdi преседінтеле
свпретвлві трібвнал жѣдічіале ал цереі а сосіт ѧп 8 але
кѣрґътореі ѧп Сібіів.

Рефвціції політічі din монархіа австріакъ, кърор лі се дъ
вóіъ асе ре'нтóрче ѧп патріъ, маі прімеск ѧнкъ ѣн тер-
мін перемторів, пѣнъ кѣнд адікъ аѣ а се арѣта ѧп пер-
сонъ ла діреґъторіа респектівъ din патріа са, алтфел се
перде ачеаста кончесіене.

Дѣнъ кѣм се сімте, гвверпвл а ші отърѣт ѧнфіінца-
реа de колоніі пентрѣ осъдіці ші се лѣкръ ла респектівл
проіект de леце пентрѣ ачеаста.

— Фаіма че о ѧмпъртъшісерѣт ші noi: кѣткъ коміі-
сарівл de дістрікт Л. с'ар фі сінчіс, пъ с'аѣ адеверіт, еа а
фост нѣмаі о скорпітѣрѣ de гѣрі ші пене ревѣцїóсе.

Ѫртареа пѣблікъріі колектелор

че а ѧнтрат ѧп „Фондвл ревізіенеі фет. рот. шчл"
дела доріторіі de а ажвта крештереа серачелор фетіце ро-
мане ші маі ѧнтъіъ але орфанелор челор къзъці ѧп ре-
волвціенеа трекѣтъ.

Прін D. протоп. Іоане Сакалаі с'аѣ трімис ѫртъторе
колекте адѣнате прін Dim. Рац, сенатор ші Свсана Арпаді
преотеасъ. Din Тѣрда: Маріа Рацїъ, сенаторіцъ 1 ф.;
Свсана Арпаді, преотеаса 1 ф.; Анна Тімбес, мест. de мъ-
сарів 1 ф.; Анна Молдован, негвт. 1 ф.; Bed. Маріа Халас,
негвц. 1 ф.; Bed. Варвара Сілаші, негвц. 1 ф.; Arnec Ра-
цїъ, калтореасъ 1 ф. Bed. Маріа Вапчера 1 ф. Маріа Рацїъ,
вергѣръ 1 ф.; Анна Кіралі, m. de m. 24 кр.; Анна Мѣръ-
шанѣ m. de m. 12 кр.; Іліана Рацїъ 6 кр.; Свсана Рацїъ 12 кр.;
Свсана Халас, m. de лемн 6 кр.; Свсана Мѣръшанѣ 10 кр.;
Bed. Анна Балог, преот. 6 кр.; Іліана Mezei, даскал 10
кр.; Крістіна Попп 20 кр.; Хрісканъ Евдоxia 6 кр.; Анна
Damian 6 кр. Сума 10 ф. 58 кр. Філеа de жос тот прін
D. I. Саколаі: Елена Баріцїъ 1 ф.; Свсана Баріцїъ 30 кр.;
Анастасіа Крісіанѣ 2 кр.; Іестіна Баріцїъ 30 кр.; Маріна
Бріа 6 кр.; Маріа Міклеес 1⅓ кр. Teodocіъ Еремиа 6 кр.;
Крістіна Бріа 1⅓ кр; Флóреа Вомірѣ 6 кр.; Варвара
Бѣнеа 4 кр.; Анна Тарціа 2⅔ кр.; Teodocia Nira
2⅔ кр.; Оана Тарціа 2 кр.; Оана Попа 20 кр.; Маріа Сі-
ма 6 кр.; Анна Сіма 1⅓ кр.; Маріа Тарціа 10⅔ кр.; Ма-
ріца Тарціа 4⅓ кр.; Teodora Вомірѣ 5⅓ кр.; Teodora Во-
мірѣ 2⅔ кр.; Рѣсанда Вомірѣ 2⅔ кр.; Фросіна Гіза 3⅔
кр.; Маріа Тарціа 3⅓ кр.; Паларіа Тарціа 3⅓ кр.; Teodo-
сіъ Хапкѣ 2⅔ кр.; Сінціана Тарціа 6 кр.; Маріа Тарціа
1⅓ кр.; Маріа Попа 3⅓ кр.; Евдоxia Попа 2⅔ кр.; Маріа
Гіза 1⅓ кр.; Teodocia Бріа 2⅔ кр.; Елена Бѣнеа 4⅓ кр.;
Свсана Гіса 1⅓ кр.; Маріа Гіса 1⅓ кр.; Елена Бѣгъръ
3⅓ кр.; Teodora Попа 2⅔ кр.; Евдоxia Тарціа 1⅓ кр.;
Arani Еремie 4⅓ кр.; Анастасіа Бѣнеа 4⅓ кр.; Маріа
Попа 2⅔ кр.; Teodocia Крішіанѣ 3⅓ кр.; Анна Крішіанѣ
2⅔ кр.; Варвара Тарціа 1⅓ кр.; Іоана Еремie 4⅓ кр.;
Оана Гіса 2⅔ кр.; Паларіа Гіса 2⅔ кр.; Елена Гіса 3⅔ кр.;
Елена Попа 1⅓ кр.; Маріа Попа 3⅓ кр.; Анна Попа 3⅓ кр.;
Маріа Попа 3⅓ кр.; Маріа Сіма 1⅓ кр.; Іріна Сіма 1⅓ кр.;
Евдоxia Тарціа 1⅓ кр.; Ана Попа 3⅔ кр. Сума, дѣнъ
свтрацереа портвлві постале 15 ф. 47 кр. т. к.

REDACTOR: JACOBU MURESIANU. EDITOR: JOANNE GOETT.

BCU Cluj / Central University Library Cluj